

Pozdravljen(a).

Tokrat bolj astro novičke in kratki poročili z opazovanj. V upanju, da vas spodbudimo k opazovanju in pošiljanju poročila.

KONJUNKCIJA

Še vedno je glavna atrakcija na nebu srečanje (konjunkcija) med Jupitrom in Saturnom. Na večernem nebu se jima je pridružila še Luna.

Povezava na isti članek kot prejšnji teden:

<http://astronomska-revija-spika.si/velika-konjunkcija-saturna-in-jupitra-21-december-2020/>

POPOLNI SONČEV MRK NA JUŽNI ZEMELJSKI POLOBLI

V tem tednu je bil v ponedeljek, 14. 12., na južni zemeljski polobli (jug Čila in Argentine) viden popoln mrk, ko se je pri nas že mračilo. Iz naših krajev mrk ni bil viden.

Več o tem:

<https://www.spaceweather.com/archive.php?view=1&day=13&month=12&year=2020> in poročilo opazovalcev mrka ter fotografije lunine sence s satelitov:

<https://www.spaceweather.com/archive.php?view=1&day=15&month=12&year=2020>

PREDLOG ZA PRIJETEN ZIMSKI VEČER

V bližajočih praznikih predlagam (ni obvezno), da greste ob jasnem vremenu pred mrakom ven iz mesta in doživite pojavljanje prvih zvezd na nebu. Če se bo videlo proti jugozahodu do obzorja, vas čakata planeta Jupiter in Saturn, bolj vzhodno pa bosta Luna in Mars. Telefon z naloženo astronomsko aplikacijo (takim aplikacijam pravimo planetarij – planetarium) pa vam bo olajšal iskanje in lociranje objektov na nebu, zapisal imena ozvezdij...

Če boste to naredili v družbi svojih bližnjih, vam bo ostal vsaj lep spomin na drugačen zimski večer.

Konjunkcija Jupitra in Saturna – poročilo z opazovanja, Aleksej Jocić, 7. b

V nedeljo 13.12. 2020 sem se z očetom odpravil pogledat Jupiter in Saturn za obvezni izbirni predmet: Sonce, Luna, Zemlja. Dan pred tem sem na spletni strani <http://stellarium.org/> preveril čas, lokacijo (kdaj se stemni oz. kje se bosta videla planeta) in vreme, saj mora biti nebo jasno. Tako sem ugotovil, da bi bilo najbolje iti na Blejsko Dobravo, ob približno 17h, planeta pa bosta na jugozahodu. Blejsko Dobravo sem izbral zato, ker nam jo je predlagal učitelj. Velika prednost pa je tudi malo luči (ni »light pollution«) in boljša vidnost (od obzorja do tal). Prišla je nedelja in odprava na slikanje tega enkratnega astronomskega pojava. Tako sva z očetom

avto parkirala na naši parceli in se peš odpravila do travnikov, ki ležijo severovzhodno od pokopališča. Postavil sem stativ za fotoaparatus. Za slikanje sem uporabil sestrin DSLR Nikon D5300 (z 18-105mm objektivom). Uporabil sem te nastavitve: ISO 4000, čas osvetlitve: 1', zaslonka: f3.6, goriščna razdalja pa 18 mm. Sprva je bilo nebo zelo megleno in sem mislil, da danes ne bom videl nič. Vendar se je po desetih minutah nebo na srečo razmeglilo in videl sem dve zelo svetleči piki. Da sem se zares prepričal, ali sta to prava dva planeta, sem si pomagal z aplikacijo StarWalk na telefonu. Pomagal sem si tako, da sem ob fotoaparatu imel telefon in ga usmeril v ti dve svetleči piki na nebu. Potem pa sem slikal toliko časa, dokler nisem »ujel« tiste prave fotografije.

To je bilo moje doživetje in moram priznati, da sem zelo užival, saj me astronomija zanima. Zato ostalim priporočam, da v tem tednu pogledajo na nebo in mogoče vidite ta astronomski pojav, ki bo naslednjič viden šele leta 2080.

Saturn (zgoraj) in Jupiter (spodaj). Avtor obeh fotografij Aleksej Jocić.

Konjunkcija Jupitra in Saturna – poročilo z opazovanj, Goran Ilić

Mojstrana, ponedeljek, 14. 12. 2020 (16.45 – 17.15)

Planeta lepo ločim s prostim očesom. Med njiju bi brez težav položil dve polni luni. Opazovanja se lotim z daljnogledom 20 x 80 (20x povečava in premer objektiva 80 mm). Brez stojala je opazovanje prava muka. Zaradi tresenja rok planeta poskakujeta kot dve svetli kresnici. Ko se naslonim ob zid hiše, je nekoliko bolje. Jupiter dobi še lunice, Saturn je podoben majhni prečrtani kroglici. Sklenem, da ju bom naslednjič opazoval s teleskopom in k opazovanju povabil še družinske člane.

Mojstrana, sreda, 16. 12. 2020 (16.45 – 17.45)

S sinom postavljava teleskop premera 25 cm tipa Newton na Dobson nastavitvi. Upava, da bova videla oba planeta hkrati v okularju. Ko je teleskop postavljen, se čez planeta zapelje edini oblček na celem nebu in ju skrije za 15 minut.

Po mukotrpnem čakanju in nestrpnem prestopanju, ju zopet zagledava. Uporabim 40 mm okular saj bo z majhno povečavo (30x) večje polje in bova lažje videla oba planeta. Teleskop usmerim v pravo smer. Pogled skozi okular pokaže oba planeta hkrati. Navdušenje se nekoliko pokvari, ker slika ni ostra. Jupiter je ploščica velika le kake 2 – 3 mm, lune ne videti. Saturn je z obročem vred podobno velik, a bolj spominja na svetlo elipso kot na planet.

Med opazovanjem se le za nekaj sekund slika toliko popravi, da so vidne vse lune ob Jupitru in ekvatorialna pasova na njem. Saturn in njegov obroč sta vidna, prav tako njegova največja luna Titan.

Opazovanje zaključiva z nasmeškom na obrazu.

Mojstrana, četrtek, 17. 12. 2020 (16.45 – 17.30)

Nebo je brez oblčka, temperatura nekaj stopinj pod ničlo. Pogled s prostim očesom prti jugu razkrije oba planeta, ki se jima je pridružila še Luna. Na neosvetljenem delu opaziva pepelnato svetlobo (svetloba se z Zemlje odbije do Lune in jo osvetli, a le s šibko svetlobo).

Ko s sinom postavljava teleskop, se tik nad tlemi z zahoda valijo gmote hladnega in vlažnega zraka. Pomislim, da bo opazovanja konec še preden bova pogledala skozi okular. Na srečo se večina vlage v nekaj minutah pomakne proti vzhodu.

Tokrat uporabiva večjo povečavo (45x), ker sta planeta še nekoliko bolj skupaj kot prejšnji večer. Tokrat Jupiter takoj razkrije ekvatorialna pasova in tri lunice na eni strani in še eno na drugi strani. Saturn pokaže obroč. Navdušenje deliva med opazovanjem.

Ker se Luna hitro bliža obzorju usmeriva teleskop še proti njej. Pogled razkrije tisočero kraterjev. Čez nekaj minut, jo zakrivajo prva drevesa na obzorju. Spominja na risbe Lune v otroških slikanicah.

Opazovanje zaključiva z Jupitrom in Saturnom. Nasmešek na mojem obrazu je ostal pozno v večer.